

Handlingsplan

Våldsbejakande extremism

Hörby kommun ska verka aktivt mot våldsbejakande extremism.

Med våldsbejakande extremism avses personer och/eller grupper som brukar våld i syfte att främja sina politiska och/eller religiösa ståndpunkter. Aktuella grupperingar är den högerextremistiska vit makt-miljön, den vänsterextremistiska autonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön.

Ansvar för att leda och samordna arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism ligger övergripande i kommunen. Samverkan ska ske med andra berörda verksamheter inom kommunens verksamheter och berörda aktörer utanför den kommunala organisationen.

Vi skall i detta arbete sträva åt samma håll, skapa förutsättningar för att motverka radikaliserings. Vårt samarbete skall integreras och förankras i den ordinarie verksamheten. Handlingsprogrammet skall vara känt i kommunens förvaltningar och av samverkas aktörer.

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Mål.....	3
3. Nulägesanalys.....	4
4. Risk.....	4
5. Genomförande.....	5
5.1 Generella och övergripande förebyggande insatser.....	5
5.2 Selektiva och specifika förebyggande insatserna.....	6
5.3 Indikerade individinriktade insatser.....	6
5.4 Akuta situationer.....	7
6. Metod vid identifierade individer eller oro.....	7
6.1 Egen hjälp.....	7
6.2 Anhöriga:.....	7
6.3 Anställda inom kommunen eller organisationer:.....	7
6.4 Misstanke om våldsbejakande extremism organisation:.....	7
7. Utbildning och information.....	8
8. Kontaktuppgifter.....	8

1. Bakgrund

Det moderna svenska samhället är byggt på fri åsiktsbildning och en allmän och lika rösträtt. Det är utifrån denna princip vi bygger vår tilltro till demokratiska system och respekt för allas lika värde. Att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är utgångspunkten i det framtida arbetet.

Våldsbejakande extremism handlar om att bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer. Begreppet handlar med andra ord om personer och grupper som vill skada eller sätta det demokratiska systemet ur spel och som inte drar sig för att använda våld för att uppnå sina syften.

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. I Sverige idag finns tre olika miljöer identifierade som störst inom den våldsbejakande extremismen: den våldsbejakande islamistiska miljön, den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön och den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön.

2. Mål

Att Hörby kommun i görligaste mån blir en kommun fri från våld, våldsbejakande extremism, rasism, intolerans och andra inslag som riskerar att hota demokratin och mellanmänniska relationer.

3. Nulägesanalys

Nulägesanalysen har tagits fram genom insamlat material från kommunens förvaltningar samt andra aktuella aktörer för att skapa en nulägesbild hur det ser ut i Hörby kommun gällande våldsbejakande extremism.

Polisen uppger att det finns tendenser till en ökad organisering där framförallt vissa unga kan hamna inom grupper som rekryteras till extrema grupper. Vissa individer inom den här gruppen gör resor till de större städerna för att delta i demonstrationer mot samhället.

Polisen lyfter närvaron av de tre olika extremistgrupperna där framförallt vitmakt miljön finns representerad i Hörby kommun i form av Nordiska Motståndsrörelsen (NMR). De både verkar och bor i närområdet. I region syd finns två s.k. nästen; näste 3 i Skåne och Blekinge län samt näste 7 i Kalmar, Kronoberg och Jönköpings län. Aktivisterna inom NMR bor och verkar över stora geografiska ytor och rör sig i hela regionen syd.

Gällande den autonoma vänstermiljön ser inte polisen eller kommunen någon större aktivitet i området utan enstaka lågfrekventa händelser. Däremot har både Lund och Malmö, som ligger relativt nära, ett starkt autonomt fäste.

Den våldsbejakande, islamistiska extremismen, såsom stödjer radikaliserings, rekrytering till terrorgrupper eller finansiering av terrorism uppfattas inte som organiserad i området. Däremot finns det enstaka individer i lokalpolisområde Eslöv, men inga som bedöms utgöra något konkret hot.

4. Risk

Nedan följer ett antal risker som identifierats:

- Risk för grupperingar i kommunen vilket kan skapa en ”vi mot dem”-känsla.
- Närheten till storstadsområden (Malmö/Köpenhamn) bidrar till en ökad risk.
- Utanförskap, både inom invandrargrupper och födda svenska kan bidra till att personer söker sig till extremistmiljöer. Till exempel svenska ungdomar som faller ur skolan eller blir kriminella. De har mycket större risk att hamna i extremism än andra som ”bara” är ideologiskt övertygade.
- Det är en risk att enstaka av de ensamkommande inte ens träffar svenskar igenom skolan eftersom de går på egen skola utan kontakt med svenska ungdomar. Många av dem kommer kanske aldrig att ta sig vidare till en skola med svenska elever. Blir utan utbildning/jobbs och hamnar i ännu större utanförskap som kan leda till extremism.
- Det saknas naturliga mötesplatser där individer från olika kulturer kan interagera.
- Skuggsamhället och utanförskap kan skapa ilska mot samhället.
- Personer kan bära med sig åsikter från hemlandet. Har man tidigare sympatiserat med extremistgrupper och rört sig i dessa miljöer talar mycket för att dessa åsikter bibehålls när individen kommer till Sverige.
- Det finns risk för enstaka lokaler där en det kan finnas grogrund för extremism
- Okunskap bland anställda inom kommunen och organisationer.
- Sammanfattningsvis föder en misslyckad integration extremism.

5. Genomförande

En strategisk samordningsfunktion ska tillskapas.

Uppdraget våldsbejakande extremism samordnas med uppdragen kommunens drogförebyggande arbete, integration och kommunens brottsförebyggande.

Den strategiska samordningsfunktionen ska beakta hur arbetet mot våldsbejakande extremism kan inkluderas i kommunens samverkansöverenskommelse med polisen.

Personer som deltagit i våldsbejakande extremistisk verksamhet ska primärt hanteras av polisen och säkerhetspolisen. Den strategiska samverkansfunktionen ska därför etablera en särskild samverkan kring hanteringen av dessa personer.

Kommunen har ansvar för att arbeta förebyggande och med insatser som motverkar våldsbejakande extremism i samverkan med andra aktörer

För att nå ett verksamt och långsiktigt hållbart demokratiarbete krävs det ett kontinuerligt arbete där de fyra viktigaste delarna är:

- Generella och övergripande förebyggande insatser
- Selektiva och specifika förebyggande insatser
- Indikerade och individriktade insatser
- Arbete vid akuta situationer

5.1 Generella och övergripande förebyggande insatser

Det generella arbetet riktas till samtliga invånare i Höörs kommun. Professioner som utför de generella förebyggande insatserna arbetar framförallt inom förskola, grundskola, gymnasium, särskola, fritidshem, vuxenutbildning, hälso- och sjukvård, fritids- och ungdomsverksamhet samt föreningar. Det generella arbetet fokuseras kring att stärka skydds- och friskfaktorer i det förebyggande arbetet.

Tidigare erfarenheter presenterade av Säkerhetspolisen och Försvarshögskolan visar entydigt att familjen eller andra anhöriga spelar en central roll i både det förebyggande samt det akuta arbetet gällande avhopp från extremism. Det är därför av stor vikt att kommunen erbjuder föräldrastöd utifrån premisen att rådgivande och stödjande samtal i föräldrarollen utgör ett grundläggande förebyggande arbete oavsett vad vi syftar till att förebygga.

Åtgärder:

- Personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper ska erbjudas föreläsning om våldsbejakande extremism med syftet att öka medvetenhet och framförallt möjlighet att fånga upp individer i riskzonen att utveckla ett destruktivt våldsbejakande beteende.
- Information om tecken och symboler ska erbjudas personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper av samordnaren för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism med syfte att öka möjligheten att upptäcka grupperingar och försök till rekrytering.
- Hörby kommun ska fortsätta erbjuda föräldrastöd och social rådgivning. Familjefrid erbjuder hjälp och stöd till familjer och enskilda som upplever eller har upplevt våld i en nära relation. Familjebehandlingen är en öppenvårdsinsats som föranleds av en utredning.

5.2 Selektiva och specifika förebyggande insatserna

De selektiva insatserna kan beskrivas som målinriktade insatser riktade mot riskgrupper eller specifika problem. Professioner som kan komma att beröras av selektiva förebyggande insatser är exempelvis poliser, skolpersonal samt socialarbetare. Hörby kommun ska beakta genusperspektivet i den bemärkelsen att det är som absolut vanligast att män involverar sig på ett fysiskt plan medan kvinnor oftast involveras som en stödjande funktion för de extremistiska miljöerna.

Åtgärder:

- Under SSP-möten mellan skola, socialtjänst och polis ska frågan kring demokratiarbete och arbetet mot extremism lyftas vid varje möte och bli en stående punkt.
- Representant från arbetsgrupp ung i Trygga Hörby kommer att erbjudas tillfällen för information om kännetecknen och andra uppdateringar inför personal som arbetar i miljöer där individer i riskzonen kan identifieras. Berörda grupper är framförallt personal inom Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet är att höja kunskapsnivån och att hålla arbetet levande.
- Inkommen information ska kontinuerligt diskuteras i det lokala arbetet med Trygga Hörby.

5.3 Indikerade individinriktade insatser

Indikerade och individinriktade insatser riktas till enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende. Professioner som utför de individinriktade insatserna arbetar i direktkontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende, det vill säga personal inom sjukvård och psykiatri, socialarbetare, områdespoliser, kuratorer, ungdomsledare och andra yrkesverksamma som arbetar i nära kontakt med framförallt ungdomar.

Åtgärder:

- Personal som möjligen kan komma i kontakt med enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende bör erbjudas stöd för att hantera eventuella samtal. Ett första steg är att använda Samtalskompassen (<http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/>) som är framtagen av den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism.
- Personal som kommer i kontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende måste veta vem de ska kontakta och även kontakta dem snarast vid misstanke eller oro. Vid misstanke om involvering i våldsbejakande extremistiska rörelser ska information alltid ges till Polisen på 114 14 eller 112 vid akut läge. Om individen är under 18 år ska även en orosanmälan göras till socialtjänsten. Se kontaktuppgifter till övriga stödjande funktioner i bifogad bilaga.

5.4 Akuta situationer

Vid akuta situationer ska alltid polisen kontaktas på 112.

Rädda Barnen bemannar en nationell orostelevon för att stödja människor som befinner sig i närheten av en person som dras till våldsbejakande extremism. Orostelevonen nås på 020-100 200. Syftet med orostelevonen är främst att stödja anhöriga till personer som riskerar att rekryteras till och fara illa genom våldsbejakande extremism. Orostelevonen fungerar även som en kopplingscentral som slussar vidare till aktörer på lokal nivå. Om ärendet är akut kopplas det till polisen. Inom Hörby kommun ska telefonnumret spridas via media, sociala medier, kommunens hemsida och under informationsträffar.

Avhopparverksamhet

I Malmö finns Konsultationsteamet - Stöd för avhoppare som kan arbeta konsultativt mot dig som har kontakt med avhopparen eller någon som lever under hot.

I Malmö finns EXIT Fryshuset som arbetar med individer som vill lämna nationella rörelser.

6. Metod vid identifierade individer eller oro

För akut fara för personen eller andra personer skall man larma via 112

6.1 Egen hjälp

1. Ring orostelevonen via Rädda barnen 020-100200 för stöd och rådgivning
2. Ta kontakt med socialförvaltningen via kommunens växel.

6.2 Anhöriga:

Vid misstanke om att en anhörig har eller håller på att organisera sig inom våldsbejakande extremism.

1. Ring orostelevonen via Rädda barnen 020-100200 för stöd och rådgivning i det fortsatta arbetet
2. Misstänker man att barn eller ungdomar far illa meddela socialförvaltningen via kommunens växel.
3. Informera övriga anhöriga om misstankarna
4. Har personen redan organiserat sig och planerar att resa eller utföra någon handling ring 112 och informera polisen.

6.3 Anställda inom kommunen eller organisationer:

Vid misstanke om att en person har eller håller på att organisera sig inom våldsbejakande extremism.

1. Misstänker man att barn eller ungdomar far illa meddela socialförvaltningen via kommunens växel.
2. Informera kommunens säkerhetschef via kommunens växel
3. Har personen redan organiserat sig och planerar att resa eller utföra någon handling ring 112 och informera polisen.

6.4 Misstanke om våldsbejakande extremism organisation:

Vid misstanke om att en organisation har eller håller på att organisera sig inom våldsbejakande extremism.

1. Informera kommunens säkerhetschef via kommunens växel
2. Informera Polisen via 11414

7. Utbildning och information

Avgörande för ett framgångsrikt arbete är att kunskapsnivån inom området höjs. En utbildningsinsats behöver därför genomföras. I första hand är det personal i första linjen i kommunen som behöver utbildning och information såsom t.ex. lärare, förskollärare, fritidsgårdspersonal, personal inom socialförvaltningen m.fl.

Den nationella samordnaren har tagit fram ett metodstöd

<http://www.samordnarenmotextremism.se/> vari det finns ett metodmaterial som heter Samtalskompassen. Utbildningsmaterialet innehåller kunskap om olika extremistmiljöer, stöd för dialog med unga samt stöd för samverkansgrupper ute i landet. Materialet syftar till att förebygga radikaliserings hos unga genom att, med hjälp av stödjande och förebyggande samtal, stärka ungas motståndskraft mot extrema budskap och erbjuda andra vägar till inflytande. Materialet inleds med att trycka på hur viktigt det är att inte se det förebyggande arbetet för att en ung människa inte ska dras in i våldsbejakande extremism som något kortsiktigt arbete utan det kräver långsiktighet och empati. Det individuella riskbeteendet kan jämföras med motsvarande för kriminalitet eller missbruk. Det vill säga ett beteende som omedelbart eller på sikt kan medföra skador för en själv eller andra.

Respektive förvaltning identifierar om det finns behov av vissa nyckelgrupper eller nyckelpersoner som behöver ha fördjupad utbildning.

8. Kontaktuppgifter

Organisation/Funktion	Kontaktväg	Not.
Polisen, Akut	112	Kontakta alltid polisen vid akut situation
Polisen, information och tips	11414	För att informera Polisen om misstanke eller genomfört brott
Polisen, handräcknings hjälp till kommunen	registrator.syd@polisen.se	Om man skall genomföra en insats där stöd och hjälp behövs av polisen, planeras i förväg
Rädda barnen, Oros telefonen	020-100 200	För att få stöd och rådgivning för eget eller anhörig i det fortsatta arbetet
Hörby kommun, Socialförvaltning, anmälan	Via kommunens växel 0415-37 80 00 socialforvaltningen@horby.se	Vid misstanke om att barn eller unga far illa gör man en så kallad orosanmälan
Hörby kommun, Socialförvaltning, Stöd	Via kommunens växel 0415-37 80 00 socialforvaltningen@horby.se	För att utreda om kommunen kan sätta in stöd tar man kontakt med socialförvaltningen
Hörby kommun, säkerhetschef,	Via kommunens växel 0415-37 80 00	Vid misstanke om organisering eller övriga frågor om våldsbejakande extremism
EXIT Fryshuset Malmö	08-691 76 00 exit@fryshuset.se	Projekt som stödjer de som vill lämna nationella rörelser. EXIT Fryshuset kan konsulteras.
Konsultationsteamet – Stöd för avhoppare (Malmö)	040-34 05 50 konsultationsteamet@malmo.se	Konsultativt team som finns tillgängligt för rådgivning.